

ნოჯისური

ღმერთო, სამშობლო მიცოცხლე,
მძინარეც ამას ვდუდუნებ
ვაჟა-ფშაველა

ლიტერატურული გაზეთი № 28

მკათათვე 2013

ღმერთო, შემასწარ — მაისი გმირებს აღვამდეს გვირგვინებს!!! სულმნათები 74 წლისანი იქნებოდნენ!..

რა ბედნიერი კაცი ხარ!
(ზვიად გამსახურდიას)

შენზე ლეგენდა-თქმულებამ
იმატა, არ კი იკლო,
რა ბედნიერი კაცი ხარ,
მართლა მკვდარიც რომ იყო;
შენ, მართლა მკვდარიც რომ იყო,
უმალ დაშვების თვალი,
მანაც არასდროს მოკვდები,
იმგვარი დაგრჩა კვალი;
მართლაცდა, მკვდარიც რომ იყო,
უმალ დაგინყდეს მტრები,
კოჭამდე ვერ მოგწვდებიან
ერთად ცოცხალი მკვდრები.
სიტყვას ვერ ამბობს ვერავინ
შენი ხსენების გარე...
ხან კარგად გაგიხსენებენ
ხან გაურევენ მწარეს;
გვერდს ვერ აგივლის ვერავინ,
თუმც არ გელევა მტერიც,
„ცუდას რად უნდა მტერობა,“ —
მთავარი არის ერი...
ერი კი მისდევს შენს გზას და,
არცა ეგების სხვაგვარ...
სიკვდილი რაა... — ადგომა
ერთ დღეს და წასვლა სხვაგან...
შენ კი არც არსად წასულხარ,
აქ ტრიალებ და აქ ხარ,
სად გინდა იყო, მეფურად
შენს სამშობლოში დახვალ;
აღტაცებულა უკვდავი
შენი იდეით ყოვლი...
შენს სახელს იმეორებენ
სიყვარულით და თრთოლვით;
მიტომაც, შენზე ლეგენდამ
იმატა, კი არ იკლო...
და ბედნიერი კაცი ხარ,
მართლა მკვდარიც რომ იყო!
ბელა შალვაშვილი

მერაბ კოსტავას

მალიმალ მომაგონდება
შენი ტანჯული სახე,
შენც ასე მოგექცეოდნენ,
კიდევ კარგია, წახველ;
არ დაგველია გველობა
გარეშე და მოყვრის...
და ძმათა ძმური სიმუხთლით
ათი ათასჯერ მოვკვიდი.
ჰო, წასვლა სჯობდა დარჩენას,
თორემ ძველ ნანახ-განცდილს,
ერთიან გაგიხსენებდა,
იმგვარ ტკივილებს ასცდი;
ის სულის ძმა რომ დასტოვე
გულდამწვარი და ცალად,
ჩვენივე ხელით განაგდო
მტერმა... მომხდარი მზარავს;
სხედან ეს მტრები და ძმები —
ყველა მენცარის სწორი...
ამ პარლამენტში კეკელუცობს
შენი ყოფილი ცოლიც;
ალარცა ქალი ქალობს და
ალარცა კაცი კაცობს...
რაიც შვილთაგან მამულს ხვდა,
არ იქნებოდა არცროს;
საზარელია მომხდარი,
ვაი მოსახდენს ანი...
მალიმალ გხედავ სივრცეში
ლაღად ფრთაგამილ არწივს;
მეჩვენები და გულს მინვავეს
შენი ტანჯული სახე...
დიდმისებრ შენც მოგიკვეთდნენ,
კიდევ კარგია, წახველ!

საქართველოს ეროვნული გმირის,
ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძ-
რაობის პატრიარქის, საქართველოს
პირველი და უკანასკნელი პრეზიდენტის
— ზვიად კონსტანტინეს ძე გამსახურ-
დიას ბიუსტის დადგმა განხორციელ-
და სახალხო მოძრაობა „სამეგრელოს“
თავმჯდომარის ბატონ ალექსანდრე ჭა-
ჭიას ინიციატივითა და დაფინანსებით.
სკულპტურის ავტორია მოქანდაკე ბად-
რი სხულუხია. ბიუსტი გაიხსნა ქ. ზუგ-
დიდში 2002 წლის 26 მაისს.

საქართველოს ეროვნული გმირის,
ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძ-
რაობის ერთ-ერთი ლიდერის — მერაბ
ივანეს ძე კოსტავას ბიუსტის დადგმა
განხორციელდა ქ. ზუგდიდის გამგეო-
ბისა და საკრებულოს ინიციატივითა და
დაფინანსებით. სკულპტურის ავტორია
მოქანდაკე ბადრი სხულუხია. ბიუსტი
გაიხსნა ქ. ზუგდიდში 2013 წლის 26 მა-
ისს.

სურათებზე: ზვიად გამსახურდიას და მერაბ კოსტავას ბიუსტი ქ. ზუგდიდში.
ბადრი მაქაცარიას ფოტოები.

ბელა შალვაშვილი
1993, 26 ვარდობისა

6 ივლისი — წალენჯიხის ტრაგედიის 21-ე წლისთავი!

სურათზე ხსოვნის მემორიალის გახსნა
წალენჯიხაში. დგას კანონიერი ხელისუფლების
გვარდიელი, წალენჯიხის ბრძოლის მონაწილე
ზაზა ქირია.
წალენჯიხა, 6 ივლისი, 2013 წელი.

წალენჯიხა საქართველოს სიმბოლოა!
ზვიად გამსახურდია

6 ივლისი

ხალხის ნებით და ღვთის კურთხევით!

2013 წლის 6 ივლისს, დღის 12 საათზე, წალენჯიხის სკოლა-ინტერნატის
ეზოში, იქ, სადაც 21 წლის წინათ — 1992 წლის 6 ივლისის ავბედით ალი-
ონზე, ეროვნული ძალებისა და „მხედრონის“ ცნობილი შეტაკება მოხდა,
ხალხის ნებით და ღვთის კურთხევით, დაღუპულ გვარდიელთა ხსოვნის მე-
მორიალი გაიხსნა...

ალალი ცრემლი...

საქართველოს ეროვნული თავისუფლების დაცვისათვის, 1992 წლის 6 ივ-
ლისს, წალენჯიხის ბრძოლაში დაიღუპნენ კანონიერი ხელისუფლების გვარდი-
ელები:

1. გულად პართენის ძე ღვინჯილია — 38 წ. (წალენჯიხა);
2. ნუგზარ რუბენის ძე ძვაბავა — 45 წ. (წალენჯიხა);
3. პავლეშა გრიგოლის ძე გაბედავა — 41 წ. (ზუგდიდი);
4. როინ ხუბუტის ძე დარსანია — 33 წ. (ზუგდიდი);
5. ჯემალ ნაპოლეონის ძე კარტოზია — 43 წ. (ზუგდიდი);
6. გორა ანზორის ძე ლომია — 28 წ. (ზუგდიდი);
7. ვახტანგ პეტრეს ძე ქანთარია — 36 წ. (ზუგდიდი);
8. ბიჭა ილიკოს ძე შენგელია — 35 წ. (ზუგდიდი);
9. ონისე ვაჟას ძე შონია — 24 წ. (ზუგდიდი).

ისინი იბრძოდნენ, რადგან ვერ იგუეს უსამართლობა, დამცირება, ბორო-
ტების სიკეთეზე ზეობა. — იბრძოდნენ, რადგან სურდათ ეცხოვრათ ჭეშმარი-
ტად დამოუკიდებელ და თავისუფალ საქართველოში.

ისინი დაიღუპნენ, რადგან უკან დახევა არ სჩვეოდათ, ვაჟაკები იყვნენ და
სხვანაირად ვერ მოიქცეოდნენ.

მარადიული დიდება და უკვდავება კოლხ ვაჟაკებს!

ვაი ნანა! — რისი ხმაა
ლაკადას რომ აზანზარებს?!
ჭილყვავები მოფრენილან —
წაბილწავენ დედოზარებს!
ვაი ნანა! — განთიადი
შეიღება სისხლით ძმათა,
ქვაზე გდია მზეჭაბუკი
სისხლდაქცეულ ჭანისწყალთან.
ვაი ნანა! — ივლისის მზე
ველარ ათბობს სხეულთ ყრმათა,
აქ კოლხეთის თბილი გული
დაისერა, დაიშანთა.
ვაი ნანა! — იმერ-ამერ
გამყინავი მოდის ხმანი...
ეს მოზარე დედებია
ვეფხვისა და მოყმისანი.

ირინე ოდიშარი

ახალგაზრდა შემოქმედთა სივრცეები

გვანცა ჩიქობავა დაიბადა 1990 წელს ნალენჯიხაში. ის პოეზიის დღეს — 7 მაისს მოეწვინა ქვეყანას.

პოეტური მუხტი გვანცას გენეტიკით მოსდგამს: დედა წერს ლექსებს, მამა ფილოსოფოსი და პუბლიცისტი.

ჩემი ნალენჯიხა ჩემს ფიქრებში ნასათუთევე გრძნობას შენთვის ვინახავ, მენზე თბილი, საოცნებო, კუთხე არსად მინახავს,

გელათი აქ ლოდებიც საუბრობენ და ბალახიც მღერის,

ამ კედლებში თვლებს წარსული და დიდება ერის. სიჩუმეში წმინდა სანთლებს სცვივით ცხელი ცრემლი,

შემოდგომა გადაბინდულ სარკმელთან ცახცახებდა ფოთოლი,

ცა სევდიან ქარვებით და აბნევდნენ მოწყენას ლვინობისთვის ქარები.

ჩემს ქართულის მასწავლებელს ქეთო ლვინჯილიას

როდესაც მასზე ვფიქრობ, სული სინაზით მევსება, დედაჩემია თითქოს, ფიქრს ისე ეალერსება.

დედას! დედა — სინმინდის ქალღმერთი, სათნოება და ხიბლი,

დედა — სიმადლე, სინათლე და ლექსის ნაზი რითმი. დედის ღმერთი — ცისმარე,

და სხივთმოთვარი თასი. დედის ხელების თილისმა სანთლად გვინთია მარად,

ტაო-კლარჯეთი, თეთრი ლოცვით ათოვლებული

ცრემლის ფოთლებში ილანდება ჩემი წარსული, ტაო-კლარჯეთი, თეთრ ნისლივით ცაში ასული.

შალვა შანავა დაიბადა 1986 წლის 11 აგვისტოს ნალენჯიხაში. (ზოდიაქოს ნიშნით „ლოშია“).

დაამთავრა ნალენჯიხის მეორე საჯარო სკოლა. გატაცებულია ლიტერატურით, ხელოვნებით, მუსიკით, მოსწავლეობის წლებში მღეროდა ანსამბლ „ლაკა-დაში“.

დრო დადგა, რომ მტრებს ვუჩვენოთ, სიმამაცისა ზენია

ვახ! საქართველოვ დაგაფარეს შავი სუდარა, შენმა შვილებმა მტრებს დაუწყეს ხეცნა, მუდარა.

სამშობლოსათვის თავდადებულთ ისევე იქ გველის. კვლავ მკვდრეთით აღსდგეს უნდა გმირი ამ წმინდა ველის,

ეძღვნება შოთა ნიშნინიძის ნათელ ხსოვნას

„ზეციურ სამეგრელოს“ ესტუმრები, შემოგეგებება დადიანი,

„ხვამა“ დაიწყება მაღლიანი ეხლა, ცოტნე დაცლის სავეს თასებს, ისმის გულითადი საუბარი,

ნინიკო დაო, დღეს უცნაური სიხარული მეწვია, ჩიტი ვიყავ მზენვია,

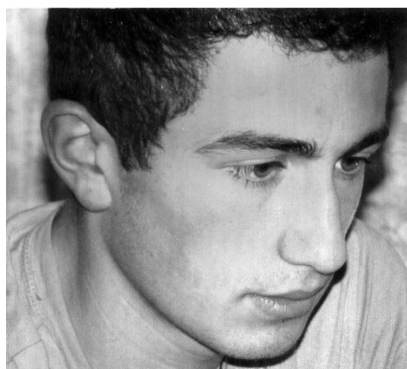
ლოტბართა შორის დიდი გაქვს ღვანლი, ბევრი გზა კიდევ გასავლელია, იცით თქვენს შრომას არა აქვს ფასი

შენი ნამუშევრები, მოდელებს ჩაეცმევა. არ გენყინოს იცოდე, მე რჩევა რომ მოგეცი,

ბატონ მურთაზ ციმინტიას და ანსამბლ „ბედინერას“ წევრებს, თბილისიდან დღევანდელ დღეს ულოცავს, ბატონი მურთაზის ყოფილი მოსწავლე, ანსამბლ „ბედინერას“ წევრი, თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სტუდენტი შალვა შანავა.

არ ქრება მგონი, ის დღეგრძელია, სიჭაბუკეში დაწყებულ საქმეს გული ვერაფრით ვერ შეელია.

24 ივნისი, თბილისი.

„უფალს ვეპარებოდით...“

...სულ სამი წერტილით ვინყებ ხოლმე წერას... ეს, ალბათ, იმას ნიშნავს, რომ წერამდე არის რაღაც... შემდეგ კი ის „რაღაც“ ნაწილობრივ წერილობით გაცნობიერდება...

სათქმელი იმდენია!.. რომელ მათგანზე მოგწერო?! ჩემს სათქმელს სხვა დროსაც გეტყვი, ახლა კი ერთ რამეს მოგწერ: ერთი ადამიანი გარდაცვალების შემდეგ უფალს წარუდგა, სად უნდა მოხვედრილიყო ეს ადამიანი? ამისთვის უფალმა ადამიანს თავისი განვლილი ცხოვრება დაანახა, ყველგან ორი ადამიანის ნაკვალევი ჩანდა.

გოგა ხობელია ქალაქ ნალენჯიხის №1 საჯარო სკოლის Xa კლასის მოსწავლეა. სწავლობს წარმატებით, წერს ლექსებს, ჩანახატებს, პატარა მოთხრობებს.

და არაც... მაგრამ ალბათ, იმიტომაც, რომ სიჩუმეში უფრო კარგად ისმის: ამ წუთებში ერთი გაღის ჩვენთან ერთად. მისი ნაკვალევი ჩვენს გულში...

...რამდენი დროც გავა, იმდენი უცნაური ფიქრი და გრძნობა მოგადგება... ზოგს უნდა გაულო კარი, ზოგს — არა; მაგრამ ისე არის, რომ ვერც ხვდები ისე შემოდის შენში რაღაც ფიქრი... რა არის ის? კარგია თუ ცუდი? ან არც ერთი... მე ამაზე ვერაფერს გეტყვი... ჩემთანაც მოსულან ეს ფიქრები და... ჩემებურადაც მიპასუხნია მათთვის... შენს გვერდით სიყვარული ადამიანები არიან... შენს გვერდით სიყვარულია...

...რა არ ხდება, არა?! — იცი, ამას რამდენჯერ იტყვი?! მაგრამ მათგან რამინც სხვა... ამას საფიქრად გიტოვებ...

...ასეთი დარჩი!.. როგორი, მკითხავ... ცოტა შორი გზით გიპასუხებ: როცა პატარებს ვუყურებ, მათ თვალს... მალე ვგრძნობ, რომ რაღაც დავკარგე... უფალი კი ბავშვებზე ბრძანებს: „ამათნაირებისა ცათა სასუფეველი...“ არასოდეს დაკარგო ბავშვური სული... ხომ იცი, ნათქვამია: მუხის სიდიდე მხოლოდ მისი მოჭრის შემდეგ შეიმჩნევაო...“

...ეჰ, რა ვიცი რა დავინერე... საითაც არ უნდა გაიხედო აი, ის მთავარი ეძებე.

...მეც ვეძებ და ალბათ, როცა ვიპოვი, შენც შეგხვდები, იმათაც, ვინც დავკარგე, იმასაც, რაც დავკარგე...

შეხვედრამდე... პატრიარქის სიტყვებით დაგემშვიდობები: უფალს ეპარებოდე შენებთან ერთად!

უფალს ვეპარებოდით!..

